

Jaarverslag 2021

Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie (SRC-OF)

Inleiding.

Conform de Regeling Specialismen Farmacie heeft de SRC-OF tot taak:

- a. het openen of sluiten van een register als bedoeld in artikel 10 onder c of e, nadat het CC heeft besloten tot het instellen respectievelijk intrekken ervan;
- b. het inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- c. Het opnieuw, al dan niet aansluitend, al dan niet op grond van gelijkgestelde werkzaamheden, inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- d. het inschrijven van de apotheker in een opleidingsregister en het wijzigen of doorhalen van de inschrijving;
- e. het afgeven van een opleidingstitel indien een apotheker de opleiding tot specialist in Nederland met goed gevolg heeft voltooid;
- f. het erkennen van beroepskwalificaties;
- g. het al dan niet hernieuwd erkennen van een opleider, opleidingsinstelling en het wijzigen, schorsen of intrekken van de erkenning;
- h. het houden van toezicht op de naleving van een besluit van het CC door een opleider, opleidingsinstelling, of apotheker in opleiding;
- i. het opstellen van uitvoeringsregelingen op basis van besluiten van het CC en het opstellen van beleidsregels inzake de opleiding en/of herregistratie en/of hernieuwde inschrijving van specialisten;
- j. het houden van toezicht op het specialistenregister.

De SRC-OF is een privaatrechtelijk vormgegeven deeltijd-ZBO met publiekrechtelijke taken, gebonden aan de bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) als het gaat om de (her)registratie van openbaar apothekers. Overeenkomstig de Kaderwet ZBO en de Regeling Specialismen Farmacie maakt de SRC-OF jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat o.a. aan de Minister en aan beide kamers der Staten-Generaal wordt toegezonden.

De SRC-OF bestaat volgens het daartoe opgestelde Reglement van Orde uit acht gewone leden (specialisten) en drie adviserende leden, waaronder de secretaris van de SRC-OF. De gewone leden van de SRC-OF worden benoemd door het bestuur van de KNMP op voordracht van de wetenschappelijke sectie WSO. Voor de uitvoering van de erkenning van opleidingsinstellingen heeft de SRC-OF een visitatiecommissie ingesteld. De voorzitter van deze commissie maakt tevens deel uit van de SRC-OF.

Samenstelling SRC-OF en Visitatiecommissie.

De samenstelling van de commissies was in 2021 als volgt:

Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie

Voorzitter/gewoon lid:	de heer drs. J.R. Mentink
Plaatsvervangend voorzitter/gewoon lid:	mevrouw C.F Zuidberg MSc
Gewoon lid:	de heer K. Elmi MSc
Gewoon lid:	de heer drs. W.P.J. Goemans
Gewoon lid/voorzitter Visitatiecommissie:	de heer drs. A.J. Wessels
Gewoon lid:	de heer M.O. Lie-Kwie MSc
Gewoon lid:	mevrouw H. Jelsma MSc
Gewoon lid (aios)	mevrouw I.R. de Jong MSc
Adviserend lid/secretaris SRC:	mevrouw drs. A.E. Geusgens
Adviserend lid/secretaris CC:	de heer dr. F. van de Vaart
Adviserend lid (werkgevers)	mevrouw drs. J.L.M. Bes

Visitatiecommissie

Voorzitter: de heer drs. A.J. Wessels
Lid: de heer drs. E.H.R. van der Borg
mevrouw drs. M.J. Brummer
de heer drs. R. Brunink
mevrouw A.D.M. van der Kaaij MSc
mevrouw drs. E.J. Keyser
mevrouw drs. F.P.A. van Steenis-Kerkhoff (tot en met mei 2021)
de heer drs. P.M.J. Vis
mevrouw drs. J. van Sonsbeek
mevrouw drs. C.A. van Zantvoort
mevrouw drs. T.W.M van der Werf-van der Graaf
mevrouw M. Brussel MSc
de heer W. Posthoorn MSc
de heer V. Gopie MSc
de heer M. Boon MSc (tot en met september 2021)
de heer L. Emmer MSc
mevrouw D.J. van Vessem MSc

Conform de Regeling Specialismen Farmacie wordt de SRC-OF bijgestaan door een secretaris vanuit de KNMP, mevrouw drs. A.E. Geusgens. De secretaris van de SR-OF is tevens adviserend lid van het Centraal College. Daarnaast wordt de SRC-OF bij de voorbereiding en afhandeling van de besluitvorming bijgestaan door een medewerker van de KNMP, mevrouw M. de Kievit.

Organisatie Specialisten Registratie Commissie (SRC).

De SRC bestaat uit twee aparte kamers: een kamer Ziekenhuisfarmacie (ZF) en een kamer Openbare Farmacie (OF). Reden hiervoor is het feit dat er twee specialismen binnen de farmacie worden erkend; openbare farmacie en ziekenhuisfarmacie. Voor beide specialismen bestaat een specialistenregister. Het specialistenregister voor openbaar apothekers is ingesteld per 1 januari 2012. In 2016 werd ook de titel openbaar apotheker wettelijk erkend conform artikel 14 van de Wet BIG.

Verslag 2021

Werkzaamheden Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie.

De SRC-OF is in 2021 voor een reguliere vergadering 7 keer bijeen geweest: 2 februari, 22 maart, 11 mei, 5 juli, 7 september, 1 november en 14 december 2021.

Vanwege coronamaatregelen is er voor gekozen om de vergaderingen digitaal te laten plaatsvinden.

De voorzitter van de SRC-OF is ook aanwezig bij de slotdagen van de vervolgopleiding voor openbaar apotheker om de diploma's uit te reiken en de nieuwe openbaar apothekers persoonlijk toe te spreken. De voorzitter heeft in 2021 121 diploma's uitgereikt. Vanwege de coronamaatregelen werden de slotdagen digitaal georganiseerd.

Overleg met partners.

De secretaris nam deel aan de overleggen van het Centraal College. De voorzitter en secretaris hebben deelgenomen aan het Landelijk Overleg Registratie Commissies (LORC). Op verzoek van de WSO heeft de voorzitter van de SRC-OF deelgenomen aan de stuurgroep Modernisering Opleiding Openbare Farmacie. Deze stuurgroep heeft de ontwikkeling van een nieuwe Vervolgopleiding voor Openbaar Apothekers begeleid. In december is het Landelijk Opleidingsplan ten behoeve van de nieuwe Vervolgopleiding door het Centraal College specialismen farmacie goedgekeurd.

De werkgroep Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie, waaraan door een vertegenwoordiging vanuit de SRC-OF werd deelgenomen, rondsde in 2021 haar werkzaamheden af. Na vaststelling door de Minister is het nieuwe Besluit Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie per 1 juli 2021 van kracht geworden.

Voorafgaand aan de invoering van het nieuwe Besluit Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie is veel aandacht besteed aan communicatie over de wijzigingen die dit Besluit met zich mee bracht op het gebied van (her)registratie.

Belangrijke aandachtspunten waarover tijdens vergaderingen van de SRC-OF besluitvorming heeft plaatsgevonden, waren in 2021:

1. Registratie en herregistratie van openbaar apothekers.

In de reguliere vergaderingen is een groot aantal individuele cases behandeld met betrekking tot registratie en herregistratie van openbare apothekers. Nadat er in 2020 een Coulancregeling Herregistratie-eisen van kracht was geworden waarbij de registratie- en herregistratieperiode van ziekenhuis- en openbaar apothekers vanaf april 2020 met een half jaar werd verlengd in verband met COVID-19, zijn er in 2021 geen aanvullende regelingen meer getroffen. Het aanbod aan (na)scholing voor openbaar apothekers bleef in 2021 voldoende. Wel vond veel scholing digitaal plaats in plaats van op locatie. Per 1 juli 2021 is het nieuwe Besluit Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie van kracht geworden. In de nieuwsbrief en in het Pharmaceutisch Nieuwsblad is aandacht besteed aan de wijzigingen van dit nieuwe Besluit ten opzichte van het Besluit Registratie en Herregistratie Openbare Farmacie. De wijzigingen zijn ook doorgevoerd in een nieuw Uitvoeringsreglement. De eisen in het Besluit gelden voor nieuwe herregistratietermijnen die starten na de datum van inwerkingtreding. Openbaar apothekers worden bij aanvang van de nieuwe herregistratietermijn nogmaals per brief geattendeerd op de wijzigingen op het gebied van registratie en herregistratie.

De belangrijkste wijzigingen in het Besluit Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie zijn:

- a. er is nu één Besluit Registratie en Herregistratie voor beide specialismen
- b. ten aanzien van de eisen op het gebied van werkervaring wordt vereist dat werkzaamheden uitgevoerd dienen te zijn binnen Nederland. Werkzaamheden uitgevoerd buiten Nederland, waaronder ook te verstaan werkzaamheden uitgevoerd binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden worden door de SRC getoetst aan de mate waarin deze zijn uitgevoerd in een context die vergelijkbaar is met die van de farmaceutische zorg in Nederland
- c. ten behoeve van de eisen op het gebied van deskundigheidsbevordering dient o.a. 20 uur plaats te vinden in de vorm van evaluaties van het individueel functioneren, waarvan ten minste 10 uur onder begeleiding van een coach
- d. maximaal 50 uur scholing ten behoeve van deskundigheidsbevordering mag bestaan uit scholing die is geaccrediteerd voor een BIG-geregistreerd specialisme anders dan de openbare farmacie
- e. bij gelijkgestelde werkzaamheden kan door de specialist (ook) een beroep worden gedaan op het maatschappelijk belang van het behoud van de titel. Gelijkgestelde werkzaamheden dienen voor ten minste gemiddeld 16 uur per week te zijn uitgevoerd. In alle gevallen dienen, in lijn met de herregistratie-eisen geldend voor de basisberoepen ex artikel 3 Wet BIG, voor ten minste gemiddeld 8 uur per week werkzaamheden te zijn/worden verricht die voldoen aan het Beoordelingskader Apothekers van het CIBG.

2. De erkenning van opleiders en opleidingsapotheken.

De SRC-OF erkent opleidingsplaatsen en opleiders voorafgaand aan de start van de opleiding. Bij het toekennen bekijkt de SRC-OF of voldaan wordt aan de eisen zoals geformuleerd in het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie. Zo wordt nagegaan of de opleider is opgeleid en de aios (apotheker in opleiding tot specialist) en opleider minimaal 24 uur samen werkzaam zijn in de apotheek. Ook dient er een plaatsvervangend opleider te zijn, die tevens is opgeleid tot opleider. Bij twijfel over de kwaliteit van de opleidingsplaats en/of het opleidingsklimaat laat de SRC-OF een visitatie uitvoeren. Vanwege Corona zijn er minder visitaties op locatie uitgevoerd dan gewenst.

Het aantal erkenningen van opleiders en opleidingsapotheken is in 2021 sterk toegenomen ten opzichte van 2020, evenals het aantal erkenningen van opleiders en plaatsvervangend opleiders en het aantal kandidaten dat gestart is met de Vervolgopleiding. Door de uitbraak van Corona in het voorjaar van 2020 was het noodzakelijk om de opleiding zodanig vorm te geven dat deze digitaal kon worden gegeven en gevolgd. In deze aanpassingsperiode konden apothekers niet starten met de Vervolgopleiding.

Het aantal kandidaten dat gestart is met de opleiding in 2021 ligt nog wel onder het niveau van de jaren 2015 – 2019. Reden is de ontwikkeling en voorbereiding van de nieuwe Vervolgopleiding Openbare Farmacie. Een andere organisatie (aantal startmomenten wordt verminderd, het aantal groepen dat gelijktijdig start wordt vergroot) heeft er toe geleid dat er één groep minder gestart is in 2021. Naar verwachting zal het aantal

kandidaten dat in 2022 zal starten met de Vervolgopleiding Openbare Farmacie op het niveau liggen van de jaren 2015-2019.

Sinds 2020 wordt een andere werkwijze gehanteerd voor het erkennen van opleiders en opleidingsapotheken. De erkenning van een apotheek als opleidingsapotheek vindt via 3 stappen plaats:

1. aanmeldingsprotocol. Door middel van een vragenlijst wordt aan de apotheker die de apotheek wil laten erkennen als opleidingsapotheek verzocht informatie aan te leveren over:
 - a. de opleider, plaatsvervangend opleider
 - b. de bedrijfsvoering
 - c. organisatie en samenstelling van de apotheek
 - d. de kwaliteit(sborging)

Deze informatie wordt beoordeeld door een visitator en voorzien van een advies voorgelegd aan de SRC-OF. De SRC-OF besluit op basis van de aangeleverde informatie en het advies over een erkenning van de opleidingsapotheek onder voorwaarden.

2. inbeddingsprotocol. Ca. drie maanden na de start van de aios wordt informatie opgevraagd bij de opleider en de aios. Deze informatie geeft een beeld over het opleidingsklimaat en de voortgang die de aios in de eerste maanden van de opleiding heeft gemaakt. De informatie wordt beoordeeld door een visitator en voorzien van een advies voorgelegd aan de SRC-OF. De SRC-OF besluit op basis van de aangeleverde informatie en het advies over een erkenning van de opleidingsapotheek voor een periode van maximaal vijf jaar.
3. visitatie op locatie. Op basis van eerder verzamelde informatie (via aanmeldings- en inbeddingsprotocol), signalen vanuit de opleidingsorganisatie, de opleider en/of aios of zonder directe aanleiding kan besloten worden een visitatie op locatie uit te voeren. Een visitatieteam bezoekt de opleidingsapotheek waarbij gesprekken plaatsvinden met de opleider, aios en iemand uit het apotheekteam. Op basis van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt en voorzien van een advies voorgelegd aan de SRC-OF. De SRC-OF neemt hierop een besluit over het gestand houden van de erkenning van de opleider en/of opleidingsapotheek.

In oktober 2021 hebben een aantal nieuwe visitatoren een visitatietraining gevolgd, waarbij aandacht is besteed aan het beoordelen van de informatie die verzameld wordt door middel van een aanmeldings- en inbeddingsprotocol en geoefend is met het voeren van gesprekken met de opleider, aios en lid van het apotheekteam.

De SRC-OF gaat periodiek na of een aios gedurende opleiding niet werkzaam is als gevestigd apotheker. Tijdens de opleiding leert de apotheker immers het vak op een dusdanige manier te beheersen dat hij na succesvolle voltooiing als gevestigd en dus verantwoordelijk apotheker aan de slag kan. Aan de hand van het register van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt gecontroleerd of de aios tijdens de opleiding als gevestigd apotheker werkzaam is. Er waren in 2021 geen gevallen gesignaleerd dat een aios gedurende de opleiding geregistreerd stond als gevestigd apotheker.

Overzicht per 31 december

Aantal	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Kandidaten gestart met opleiding*	109	93****	135	130	127	134	132	104	83
Kandidaten in opleiding per 31 december	272	305	295	352	325	292	269	319	215
Erkenningen opleiders inclusief plaatsvervangend opleiders	97	82	73	56	85	76	78	67	78
Erkenning opleidingsplaatsen per jaar (nav nieuwe inbeddingsprotocol)	10	38	63	47	85	76	78	67	78
Opleidingsplaatsen onder voorwaarden erkend (n.a.v. het nieuwe aanmeldingsprotocol)	60	8							
Inschrijvingen in register voor openbaar apotheker (per jaar)**	117	103	118	121	95	77	76	47	160
Aantal herregistraties per jaar	530	655***	352	376	347	442	863***	263	308
Aantal apothekers opgenomen in register voor openbaar apotheker per 31 december	2958	2864	2887	2769	2669	2698	2651	2662	2588
Aantal uitschrijvingen uit het register	47	74	11	24	29	46	111	20	3
Aantal uitschrijvingen uit het register op eigen verzoek	1	0	5	1	1	1	18	0	0
Aantal openbaar apothekers in een traject voor hernieuwde inschrijving na uitschrijving	14	20	18	1	22		46	27	71

* kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde opleidingsplaatsen in betreffend jaar

** kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde registratieaanvragen in betreffend jaar

*** in 1995 is een groot aantal apothekers opgenomen in het nieuwe register openbare apothekers. De apothekers worden iedere 5 jaar opnieuw geregistreerd.

****vanwege de uitbraak van Corona zijn er minder kandidaten met de opleiding gestart

3. Werkwijze en organisatie van de SRC-OF.

In december 2020 heeft het KNMP-Bestuur ingestemd met een voorstel voor een nieuwe Vervolgopleiding Openbare Farmacie. Onder leiding van de Opleidingsdirecteur a.i. is in 2021 een nieuwe Vervolgopleiding Openbare Farmacie ontwikkeld. Belangrijke verbeterpunten zijn de aanpassing van het curriculum, meer vraag-gestuurd onderwijs en een modern toetsbeleid, meer samenhang tussen de decentrale opleidingspraktijk en het centrale onderwijs, meer aandacht voor een goed leer- en ontwikkelklimaat in de praktijk, het instellen van een examencommissie en opleidingscommissie en een goed functionerende elektronische leeromgeving. Het Landelijk Opleidingsplan voor deze nieuwe Vervolgopleiding is december 2021 door het Central College vastgesteld. Vanuit de SRC-OF is input geleverd ten behoeve van dit Landelijk Opleidingsplan. De SRC-OF heeft ingestemd met het competentieprofiel voor de opleider dat in lijn met de vernieuwing van de Vervolgopleiding was herzien. Ook het Beroepscompetentieprofiel voor de Openbaar Apotheker is in 2021 aangepast.

Naar aanleiding van een aantal aandachtspunten van de SRC-OF in verband met het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie is in maart 2020 in opdracht van het Centraal College een werkgroep gestart met een herziening van dit Besluit. De voorzitter van de SRC-OF maakt deel uit van deze werkgroep, de secretaris van de SRC-OF is tevens secretaris van deze werkgroep. Een aangepast Besluit Opleiding Openbare Farmacie is voorjaar 2021 vastgesteld door het Centraal College en daarna aan de Minister aangeboden voor instemming. Naar verwachting kan begin 2022 gestart worden met de implementatie van dit Besluit.

Van februari tot juni 2021 heeft een student Farmakunde van de Hogeschool Utrecht een onderzoek uitgevoerd naar de bekendheid met en waardering van de activiteiten van de SRC-OF onder apothekers in opleiding tot

openbaar apotheker, hun opleiders en net geregistreerd openbaar apothekers. Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een online enquête met het programma Questback. De enquête is via de mail opgestuurd naar drie verschillende onderzoekspopulaties. De belangrijkste conclusies waren dat ongeveer twee derde van de drie doelgroepen bekend of deels bekend is met de taken en verantwoordelijkheden van de SRC-OF. Meer dan 90% van de drie doelgroepen weet voor welke onderwerpen zij contact moeten opnemen met de SRC-OF. De meerderheid van de drie doelgroepen is tevreden over de wijze waarop de SRC-OF haar taken uitvoert.

4. Hoorzittingen/zienswijzegesprekken, bezwaar en beroep.

Er is eind 2020 door twee (openbaar) apothekers bezwaar aangetekend tegen een besluit van de SRC-OF. Deze bezwaren zijn overgedragen aan de Adviescommissie. Ten behoeve van beide bezwaren heeft in maart 2021 een hoorzitting plaatsgevonden. Op basis van deze hoorzittingen heeft de Adviescommissie een advies uitgebracht aan de SRC-OF. De SRC-OF heeft op basis van dit advies ten aanzien van beide openbaar apothekers de beslissing op bezwaar heroverwogen. Beide bezwaren zijn in 2021 afgerond.

In augustus 2021 heeft (opnieuw) een openbaar apotheker bezwaar aangetekend tegen een besluit van de SRC-OF. Ook dit bezwaar is overgedragen aan de Adviescommissie. Deze zaak kon in 2021 nog niet worden afgerond.

Vastgesteld door de SRC-OF op 25 januari 2022.